

Posudek vedoucího bakalářské práce

Název bakalářské práce: Dynamika početnosti vybraných druhů ptáků na dvou lokalitách v letech 1953–2017 na základě kroužkovacích dat, autorka práce: Adéla Vlková

Předložená práce popisuje vývoj početnosti vybraných druhů pěvců na jedné lokalitě a ve stejném časovém období analýzou kroužkovacích údajů. Práce je psána čtivou a srozumitelnou formou, metody i analýza jsou s ohledem na charakter dat zvoleny adekvátně. Výsledné dílo působí upraveně a kompaktně, text logicky navazuje. Je jen škoda, že se v práci objevují formální, stylistické nepřesnosti a chyby, které trochu kazí jinak velmi dobrý dojem.

- 1) Mnohdy dvě či více vět na různých místech popisují totéž. Proporčně k ostatním kapitolám je zejména velmi obsáhlý popis druhů. Např. u pěnice hnědokřídle se na dvou místech opakuje informace o zimovištích v subsaharské Africe, v popisu hnízdního habitatu rákosníka zpěvného autorka opakuje popis z první věty druhého odstavce v posledních dvou větách druhého odstavce apod. Navíc se některé informace nezdají pro téma práce zásadní (např. popis habitatu na zimovištích).
- 2) Autorka v úvodu rozděluje druhy na druhy lesní, mokřadní a vázané na zemědělskou krajinu. Přirazení jednotlivých druhů do příslušné kategorie je uvedeno vždy pro každý druh v materiálu a metodice. Výjimkou je pěnice hnědokřídla, v jejímž popisu autorka sice uvádí, že je „druh považován za biotopového specialistu“, ale již neuvádí, na jaký habitat se specializuje. To je žádoucí, protože tato kategorizace je v přímém rozporu s různorodostí hnízdního habitatu popsanou v kapitole 2.2.13. Označení pěnice hnědokřídle jako „druh zemědělské půdy“ (viz kapitola 3.1.3) je nešťastné a fakticky chybné.
- 3) Rákosník zpěvný je v popisu druhu (kapitola 2.2.5) charakterizován jako „biotopový generalista“, ale ve výsledcích je zařazen mezi mokřadní specialisty.
- 4) Číslování obrázků v materiálu a metodice je chybné a pramení z faktu, že obrázky meziročního vývoje početnosti králíčka obecného a rákosníka proužkovaného jsou shodně označeny jako „obr. 2“. V důsledku této chyby jsou pak špatně očíslovány i všechny ostatní obrázky a vzniká tak rozpor mezi odkazy v textu a faktickým číslováním.
- 5) Autorka píše, že index početnosti u budníčka lesního z programu JPSP je od roku 1982 stabilní (str. 73, poslední odstavec, třetí řádek odspodu), zatímco na posledním řádku téhož odstavce píše že index JPSP klesl. Ve skutečnosti je vývoj početnosti na základě JPSP hodnocen jako „mírně klesající“.
- 6) V práci je několik stylistických chyb. Např. na třetím řádku v prvním odstavci popisu pěnice slavíkové: „Populační trend tohoto druhu zaznamenávají celkový pokles“. Nebo na šestém řádku v prvním odstavci diskuse: „Pěnice hnědokřídla jako druh obývajících zemědělskou krajinu vykazoval stabilní trend.“
- 7) Fakticky lze faktory jmenované ve třetím odstavci úvodu považovat za faktory intenzifikace zemědělství spíše než další faktory mimo intenzifikaci zemědělství. Na pátém řádku čtvrtého odstavce úvodu zmíněný „druh ekosystému“ by spíše odpovídal „habitatu“. Nadmořská výška okolo 700 m n.m. odpovídá spíše „středním polohám“. V popise králíčka ohnivého, autorka píše, že „v současné době je značně rozšířeným“ a odkazuje se na práci Šťastného a kolektivu z roku 1987. Označení „v současné době“ se mi při citované 33 let staré práci zdá nepatřičné.

Otázky pro autorku:

Jak si autorka vysvětluje pokles indexu početnosti rákosníka velkého a pěnice pokřovní a nárůst početnosti u budníčka menšího? Jak je možné, že ostatní druhy rákosníků vykazují spíše tendenci k nárůstu početnosti? Lze z výsledků usuzovat na demografické příčiny?

Jak by mohl pokles meziroční intenzity kroužkování pěnice slavíkové vysvětlit pokles v indexu početnosti? Ten není odvozen od absolutního počtu okroužkovaných jedinců, ale je vyjádřen jako poměr počtu kroužkovaných jedinců na jeden kroužkovací den.

Práci doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 18.8.2020

Jan Hušek